

www.e-rara.ch

Symbola aureae mensae duodecim nationum. Hoc est, Hermaea seu Mercurii festa ab heroibus duodenis selectis, artis chymicae usu, sapientia & autoritate paribus celebrata, ad Pyrgopolynicen seu ...

Maier, Michael

Francofurti, 1617

Stiftung der Werke von C.G.Jung, Zürich

Shelf Mark: online

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-7376>

3. Democriti graeci symbolum.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

3. DEMOCRITI GRÆCI SYMBOLVM.

LIBER TERTIVS.

DEMOCRITVS, qui tertius in ordine ad Mensam Honoris confederat, videns in sese aduersarii aciem dirigi, eius ignorantiam cum audacia coniunctam, hoc est Philautiam inanem, antequam aliquid in medium proferretur, cachinno solito elusit, ipsumque caput sine cerebro, hoc quasi indicio, præmonstrauit, qui audeat VIRGINEM intactam CHEMIAM, quam ne per transennam salutauit, aut oculis vnquam notare dignus sit habitus, contumeliose excipere, iniuriis afficere & omni conuictorum genere onerare: Nos dum ille pulmones risu exercet, nonnulla ad eius vitam, doctrinam & gentem spectantia peruoluemus.

PHARE

PHARMACO IGNITO SPOLIANDA
densi est corporis umbra.

Hic Philosopho quamvis ardor discendi, na-
 turæque arcana indagandi extiterit,
 hinc patet, quod non contentus pa-
 triæ suæ, siue totius Græciæ sapien-
 tum doctrinis, ad exteras regiones
 profectus sit: Nam non solum in Æ-
 gyptum eam ob causam, veluti sci-
 entiarum omnium matrem & nutricem, sed quoque

*Democriti
 peregrina-
 tio in Ægy-
 ptum & In-
 diam.*

*Democriti
authoritas*

*Democri-
tus diues ex
patrimonio*

*Democri-
tus librum
ex sepul-
chro Dar-
dani acce-
pit*

*Democriti
Chymica
scripsisse*

in Orientem longis & periculosis peregrinationibus, v-
bi à Persis & ab ipsis Indis multa didicit, sese contulit.
Vnde propter admirabilem eius doctrinam, vt Iohan.
Francif. Mirand. l. 2. cap. 2. de auro, annotat, Hippocra-
tes illum veneratus est, vt sapientissimum virum, Thi-
mo laudauit, Plato non est ausus incescere, Celsus ma-
gni nominis philosophum appellat: Vix vllus inter anti-
quos hanc auctoritatem obtinuit, vt & in vita & post mor-
tem à tot magnis & laudatis viris magnus prædicari &
laudari meruerit: Causa hæc fuit, quod in scriptis, licet ad
literam obscuris, quid diuinum & abditum, omnibus
exoptandum, spirârit & præ se tulerit: Patrem habuit adeo
diuitem, vt exercitui Xerxis, hoc est, septies centenis, o-
ctuaginta millibus hominum (quod & Pythius ille Bithynus
fecisse dicitur, qui quoque platanum auream, vitemq; no-
bilem illam Dariô regi donauit & insuper stipendium
quinque mensium, frumentumque Xerxi pollicitus est,
vt è quinque liberis senectuti suæ in delectu vnus saltem
côcederetur; at barbarus & inhumanus Rex selectum eius
filium occidi iussit, Plinius l. 33. c. 10.) epulum dare potue-
rit: Hinc fortunæ bonis liberaliter adiutus eò commodi-
us animi cultum promouere valuit: In Ægyptum vbi ve-
nerat, ibi quinque annis moratus in intimam sacerdotum
quorundam familiaritatem incidisse traditur, à quibus
arcanissima quæque acceperit: Addunt nonnulli, quod
ibidem Sacerdotis alicuius, DARDANI dicti, sepul-
chrum aperuerit, atque librum inde cum secretis philoso-
phico eruerit, qui ipsi ad perfectam artis cognitionem
consequendam multum contulerit. Quod vir hic tan-
tus in omnium admiratione existens, Chymica scri-
pserit & tractarit, nemo negare audeat, cum multa
in hodiernum diem extent ex eius libris collecta; cuius
inter

inter Aristotelis interpretes Michael Psellus non solum meminit, sed à se reuelata scribit eius arcana: A D E M O C R I T O Democritia secta, quæ & Abderitica nuncupata est, originem duxit: Imo, quotquot fuere Græci recentiores post eum, qui Chymica tractarunt, ex Democriti libris sua dogmata hauserunt: Cum vero Democritus propter materiæ raritatem & nobilitatem coactus sit semper indere noua rebus nomina ac vti figuratis locutionibus, & illis, qui secundum literæ sonum intelligerent, plerumque impossibilibus visis & manifeste falsis, hinc à Cicerone & aliis quibusdam, qui in verborum superficie saltem hæserunt, nec mentem eius aut res introspexerunt, mendacii & vanitatis redargutus est: idem Mirandulanus de eo sic scribit: *Supra centum vixit annos, multa deprehendit, quæ literatorum vulgus latuere: Scribebat autem subobscurè præcepta, non quidem earatione, ut videri nollet Chymica sciens, verum ut ea præcepta consuetaneis essent amicis que tantummodo nota, & ignota vulgo, propterea que nouabat nomina, ut ab ipsis duntaxat, qui rem aliqui tenuissent, deprehenderetur: Atque hinc non possum non mirari, Hermolaum Barbarum, virum aliqui de literis bene meritum, hoc scribendi genus in Democritia schola solum damnassee & vel malignitati vel arrogantia retulisse acceptum: Meminisse poterat antiquitus, usque ab Homero, diuersarebus vnis indita nomina, & alijs superos, alijs imos dictionibus vti consueuisse, & gentium Antistites non eisdem, quibus vulgus vti solere vocabulis; nec non facile fuerat, uti recordaretur, qui certe legisse illum minimè dubito, laudatissimum & præcipuum fuisse in omni secta, quæ inter alios apud philosophos præcellentior haberetur, ut occulerent sua dogmata, apud Pythagoricos maximè, & Heraclitios: Nam illi silentio & symbolis utebantur, hi, ut Plato scribit, enigmatibus, & eis, qui declarationem quærent enigmatum anigmatibus alijs respondebant: Hæc ille pro Democrito: Duo*

Democritia secta.

Democritus cur obscurus.

Duo genera
scriptorum
Chymico-
rum.

In Chymicis semper scriptorum genera fuisse constat, poeticum, idque antiquissimum, & philosophicum, idque eo paulo recentius. Poeticum fabulis & allegoriis contextum, mutauit non verba, sed sententiam, seu totum sensum orationis, quo vsi sunt antiqui Poetæ; inter Græcos primi vates & Theologi. Philosophicum, dictis metaphoricis & translatis à communi significatione in alienam, sapere renouatis, seu eum aliis commutatis; Hoc vsi sunt philosophi, in primis Democritus; quo nomine nimix obsecratis à causam ignorantibus accusatur: Hic Cicero alicubi de eo adfirmat, *se se non auduisse virum maiori auctoritate maiores nugæ dixisse*: Ex quibus forte hoc ipsi visum est, quod Democritus perhibetur tradere, esse quasdam aues, ex quarum sanguine commisto nascatur serpentis aliquod genus, quo commesto, auium voces alicui non ignotas fore: Ex hac figurata loquendi ratione alii hoc deduxerunt, Democritum ex sanguine quarundam auium potum suum diluisse, adhibitis aliis herbarum succis, unde sensu arcano perceperit & intellexerit auium garrum & cum eis communicarit: Quamuis verò quamplurimis aliis eadem facultas ascribatur, vt *Thyadama, Melampodi, Apollonio Tyanæo*, tamen vix credidero Democritum eoloco intelligi debere, vt verba sonant, sed eum per serpentem & aues longe aliud denotasse, nempe id, quod Chymici sexcenties serpentis nomine proclamant: Vix enim allegoria quædam Chymica inuenitur, in qua non fiat mentio serpentis, tanquam primarii requisiti: Hinc serpens geminus appingitur caduceo *Mercurij, Aesculapio, Iasonis* laboribus, item *Herculis, Cadmi*, & innumeris aliis, Aues, seu volatilia, sunt eadem quæ Chymici volatilia nominant, hoc est, non fixa, seu corpora, seu spiritus, quæ per serpen-

Qui auium
voces intel-
lexisse di-
cantur.

Vide Hiero-
gl. l. 3. p. 126.

Serpentis illius capturam & maturationem intelliguntur,
hoc est captui humano habilia, seu non fugientia sunt.
Quænam ex eius scriptis collectanea seu sparsim excerpta,
extant, apud Flamellum videantur, eaque mere sunt
Chymica: Psellus eius pleraque scripta legit, quæ ea au-
riferæ esse omnino prædicat: Fertur Theologiam ac Astrologiam
didicisse à Magis & Chaldæis: Congressus quoque est cum
Gymnosophistis in Æthiopia, à quibus & plurima arcana habuit.
Hinc in omni philosophiæ genere adeo profecit ut Encyclopædiam absoluisse & non
im merito Pentathlos seu Quinquertio videretur: Nam
naturalia, moralia, mathematica, liberales disciplinas,
artiumque omnium peritiam callebat: Ideo Plinius ipsum virum
sagacem & vitæ utilissimum fuisse refert, sed nimio iuvandi
mortales studio prolapsus. A peregrinatione sua diuturna
domum in patriam reuersus, magnam patrimonii sui reliqui
partem ciuibus suis Abderitanis distribuit, ipse concedens in
hortum suburbanum, in quo contemplationibus naturæ se-
dulus operam impendit: Nec enim ei solum mineralia &
vegetabilia cognoscere, eorumque proprietates rimari curæ
fuit, sed quoque animalium anatomiam exercere: Quocirca
curauit sibi omnis generis animalia apportari, quæ ipse
dissecuit, eorumque viscera, venas & fibras scrutatus est:
quam ob rem cum Abderitani ciues, quibus percharus erat,
adeum concurrerent, idque factum, ut inauditum & insolitum,
dementis hominis esse putarent, ad Hippocratem medicum,
tunc temporis celeberrimum, miserunt, orantes eum
ut ad sese e vestigio veniret curatum suis diuinis remediis
Democritum insanientem: Hippocrates accedens à ciuibus
eiulantibus & plangentibus, sibi obuiam factis,

Democritus
varias
artes didi-
cit.

Democritus
sui ciui-
bus dat ma-
gnam partem
patrimonii.

Se dedit
contempla-
tioni rerum.

Democritus
insan-
dus
astimatus,
cum esset o-
mnium sa-
pienssi-
mus.

rem,

rem, vt sese haberet cum Democrito, edoctus ad ipsum adductus est.

Verum cum diuinus hic philosophus Hippocratis accessus causam intellexisset, isto sermonis & rationis genere erga eum vsus est, vt Hippocrates obstupefactus in sanos Abderitas grauissime increparit, quod sese ad istum virum à delirio vel mania curandum ablegarint, qui esset omnium sapientum sapientissimus, & à quo merito ipse in vera sapientia erudiri deberet: Causam verò sciscitanti Hippocrati, cur ita animalia dissecasset Democritus, reddidit, quia quæreret causam hominum stultitiæ, diuersi & contrarii appetitus, cur in vanitates & nugacissimas res adeò proni essent, & à virtute, verisque bonis auersi: quæ cum ab humoribus, contentis in venis vel visceribus, vel aliunde proueniat, se illam inquirere per anatomiam brutorum, cum per hominum nefas sit.

*Democriti
rius causa*

De qua hominum vanitate & quocunque fortunæ casu mutabilibus rebus si quando audiret aut cogitaret, in risum soluebatur (sicut Heraclitus eandem ob causam in fletum) vnde Gelasius nominatus est: Totam hanc historiam ipse Hippocrates singulari libro seu epistola satis prolixè memoriæ prodidit, quæ inter opera eius lustrari poterit: Quod quidam dicant, illum cum summa inopia in hortulo iuxta suæ vrbs muros vixisse, secundum quid intelligi debet: Nam non vixit, vt potuit, si voluisset, seu tam delicate; Alias Abderitanis bona sua non dedisset, vt ipse extreme egenus remaneret: Nec vero id sapientis est: Absque dubio satis bonorum, non expatrimonio, sed studio, sibi reliquum retinuit, quo opus habuit ad istas contemplationes & anatomias animalium perficiendas, & alias per totam vitam, quam ad centesimum

tesimum nonum perduxisse scribitur: Mundo se abdica- *Democriti*
 uit ob inanitates & notas stultitiæ ac malitiæ; Ideo in loco *atas.*
 solitario vixit: vere ut philosophus: Mundum ex atomis fa- *Democriti*
 ctum, hoc est, elementa mundi ex indiuisibilibus substan- *opinio de*
 tiis constare, docuit; cui sententiæ, nisi nimis absurda ab *atomis.*
 Aristotele & Peripatheticis proclamata esset, fortè & sui
 forent suffraganei & asseclæ: Fernelius in præfatione in
 vb. de abd. rerum causis illi maximè fauet & fortè cum ex-
 perientia multarum rerum optime conuenire arbitratur:
 Quod plures mundos eosque corruptibiles fuisse ac futu- *Democri-*
 ros dixerit, id pro ingenii magnitudine & libertate illi con- *tu plures*
 donandum erit: Nos Christiani præter hunc mundum, a *mundos sta-*
 lios ignoramus, nisi Microcosmum hominem, aut mun- *tuit.*
 dum post hanc mortalitatis vitam omnibus transactam, *Democri-*
 intelligibilem: Cicero libr. 5. Tusculan. narrat Democri- *tu dicitur*
 tum se occæcasse ut naturæ secreta subtilius rimaretur: *se occæcasse,*
 Quæ causa an sit sufficiens & philosopho digna, non vi-
 deo: Noluit solem, cælum & terram intueri? Annon ab his
 post Deum omne bonum habuit? Alii causam paulò præ-
 babiliorem adferunt, quod nimirum aureo speculo poli-
 tissimo ad radios solis posito sibi præstrinxerit aciem ocu-
 lorum: Forte ipsa longæuitas & continua lectio, sensum o-
 culorum, ut fieri solet, omnium primò sustulit: Vidimus e- *Quod lon-*
 nim Vetulam Gedani in Borussia (quæ in Liuania vixerat, *genuit per*
 licet in Misnia nata) centum triginta aut circiter anno- *se quibus dñ*
 rum; Hæc oculis sensim euanescentibus supra triginta an- *primo vi-*
 nos lucem non viderat; vix enim lacunæ oculorum anim- *sum adi-*
 aduerti potuerunt, cute solida & plana iis obductis; Nec *mat.*
 totidem aut pluribus annis pedibus vsa fuerat, qui quo-
 que (mirabile dictu) decrementum adeo passi fuerant, ut
 vix pedibus humanis similes essent, quamuis ipsa mulier o-
 ptima utebatur ratione & voce expedita tanquam 40. fuisset

*Democri-
tus inedia,
vita satur,
mundo va-
ledixit.*

*Vita huma-
na cui rei
similia.*

set annorum: Cum vero de tanta longæuitate eius (quæ à duabus mulieribus portata ostiatim stipem quærebat) dubium esset, quæsiui de quibusdam historiis ante centum annos, quod scirem, à Magistris Cruëgeris in Liuania celebratis, quas illa ordine cum omnibus circumstantiis enarravit, cum ibi locorum tum degisset: In ætate igitur tam grandi non videtur opus esse, visum eliminare, cum senium vel oculos densos reddat, vel omnino tollat: Præterea & hoc admirabile est in eo, quod, cum huius vitæ, veluti satur, tædium capisset, seque inedia ad mortem vsequemacerare instituisset, sororis precibus sollicitatus, ne sua morte, filia mox nuptum elocandæ gaudia nuptialia in nœnias funerales conuerteret, totamque familiam cognatorum perturbaret, ipse morigerus, panis recentis habitu naribus admoto spiritus vitales aliquamdiu restaurauit, nec cibo nec potu aliquo assumpto, donec nuptiale tempus transisset, quo præterito, panis habitu remoto, mox expirauit: In cuius præclari viri morte & vita id dictum verissimum comprobatur, quod ex hac vita tanquam ex scena seu cœna abeundum: Cum enim spectatores fuerimus Comœdorum, diuersas res & personas, reges, stultos, mulieres, diabolos, regna, bella, gaudia, iocos, cantus & eiusmodi innumera alia producentium, tandem post paucas horas adeo defatigati & satiati istis simulatis laruis & fictis factis videmur, vt theatro egredi voluptati sit: Eodem modo cum in cœna optimis cibis refectioni sumus, & bene potu repleti, omnis ciborum gratia perit, appetitus dispareret, & tandem abeundi desiderium cuiquam obuenit: Qui igitur ad tam decrepitam ætatem perueniunt, absque dubio mundo valedicere, seseque abdicare in votis habent.

Vnde

Vnde Cato maior apud Tullium, *Quod si*, inquit, *mihi à dijs immortalibus detur ut repuerascam & in cunis vagiam, valde recusem: Nec vero velim, quasi decurso spatio à meta ad carceres redire*: Apud Abderam templum fuisse Iasoni Heroi sacrum, qui vellus aureum domum reportarit, (vbi tradunt) nihil aliud denotat, quam viros sapientes & diuites benè intellexisse, quid sibi vellet Aureum vellus, nempe à doctrina Democritica non alienum: Cuius templi an DEMOCRITVS fundator fuerit, an alius pro certo non asserere possumus.

*Templum
Iasonis dica-
tum apud
Abderas.*

TRIBVS GRÆCORVM.

DEMOCRITO Græcorum Primati Abderitano ex Thracia oriundo ORPHEVS, itidem Thrax, proxime adiungendus venit, non tam propter communem patriam, quam quod hic Græcorum omnium primus doctrinam Chymicam, cum multis alijs scientijs, ex Ægypto in Græciam attulerit, quasi primus Antistes, Sacerdos, Theologus, Vates, Legislato & Doctor totius Græcorum nationis: Ipsum in Ægyptum migrasse eo tempore, cum reges mitiores aduenas desinerent contumeliosè tractare aut ex finibus sui regni relegare, circiter annum mundi 3278. cum Psammitichus regnare cepit, aut, quod verisimilius est, Cheopis tempore, circiter annum Mundi 3060 rationabiliter concludi potest; Nam longe ante Pythagoram (qui Amasis tempore & Polycratis Samii tyranni, circiter A. M. 3390. ex Ægypto rediit) & Olympiadum initium (quod incidit in A. M. 3189.) Orpheum petiisse Ægyptum ea ratione constat, quod Græci nec festa,

*Orpheus,
primus Chy-
miam cum
religione ex
Ægypto in
Græciam
attulit.*

A. M. 3060

necludos vltos ante Dionysiaea ab eo instituta habuerint: In tempore etsi sit aliqua differentia, tamen heroico seculo, cum nulla æra definita esset annorum subsequen-
 tium apud Græcos numerandorum, id contigisse certissimum est: Quæ vero in Ægypto didicerit & secum in Græciam apportarit, nos in Hieroglyphicis multis in locis copiose demonstraui-
 mus; vnde huc potiora saltem & ad rem spectantia producemus. Diodorus Siculus libr. 2. cap. 6. Nunc, inquit, qui Græci sapientia & doctrina præditi, in Ægyptum pri-
 cis temporibus transierint, ut leges & doctrinam illorum perciperent, recensere: Scribunt eorum Sacerdotes in sacris continen-
 rilibris, transisse primum ad Ægyptios ORPHEVM, Musæum, Melampodem, Dædalum, Homerum Poetam, & Spartanum Lyncur-
 gum: Deinceps Solonem Atheniensem, Platonem Philosophum ac Samium Pythagoram: Eudæum quoque Ma-
 thematicum, ac DEMOCRITVM Abderitem, & Inopidem Chium: Omnium vero monstrantur vestigia, quorundam i-
 mages, nonnullorum loca, tum ab eis, tum à doctrina, quam secuti sunt, denominata: In Ægypto certe perceperunt omnia, quæ illos apud Græcos admirabiles fecere: Nam Orpheum hymnos deorum plurimos, orgia & inferorum fictionem attulisse tradunt, Osiridis sane ceremonias & Dionysij easdem esse, similesque esse Isidis Cererisque, nominibus tantum differre: Im-
 piorum vero penas & campos Elysios & statuarum usum ab Ægyptiorum sepulchris sumpta introduxit: Mercurium quoque secundum antiquos destinantem finxit mortuorum animas. Erat mos Ægyptijs Apis corpus reducentem aliquid prope adstanti Cerbero abscissum porrigere: His ab Orpheo ad Græcos traductis, Homerus Orpheum imitatus idem in suo poemate scribens ait, Mercurium Cyllenium animas Heroum euocare, habentem virgam in manibus, Hæc Diodorus, qui ante natum Christum anno 55. aut circiter Ægyptum perlustrauit: De parætibz Orphei
 ambi-

Qui Græci
 in Ægypti
 doctrina
 gratia mi-
 gravint.

ambigitur, aliis illum Calliopes & Apollinis (qui nunquā *Orphei pa-*
 in rerū natura fuerūt, nisi fictione philosophica) filium sta- *rentes.*
 tuentibus, aliis Oeagri. At propter canendi aut rerum va-
 riarum scientiam, carminumque dulcedinem sequentes
 poetæ his eum donarunt parentibus; vnde & à Mercurio
 illi lyram administratam dicunt, at alii à patre Apolline,
 qua ipse feras, saxa, arbores, volucres attraxerit, fluuios in
 cursu firmarit, inferos adierit ad Eurydicen uxorem inde
 reducendam, redieritque: Ipse primus de Vellere aureo *Orpheus de*
 allegoriam pulcherrimam descripsit, vbi nempe in Argo- *vellere au-*
 naut: *Cetera, inquit, narraui, que vidi, ut Tanura adiui* *reo scripsit.*

Umbrosas Ditisque domos & tristiæ regna

Confusus cithara, uxor isq; coactus amore.

Quid verò per aureum vellus intelligi voluerit, iam cui-
 libet notum ex hieroglyp. libro secundo, & iis, quæ su-
 perius dicta sunt: Bacchi sacra seu Dionysiaca, & quæ *Orpheus*
 Orphica ab illo dicuntur, Thebis primus instituit pro *Bacchi sa-*
 cultu quodam religionis; vti omnes scriptores de eo at- *tra instituit*
 testantur, & inter cæteros Lucianus Dialogo de astro- *Thebis.*
 logia: qui, *Orpheus*, inquit, *Calliopes & Oeagri filius prior o-*
mnibus Bacchi sacra in Græciam introduxit, primusq; in monte
Bæotie Thebis sacra illa, quæ Orphica vocata fuerunt, instituit.
 Quod in his sacris à mulieribus discerptus sit, eiusque
 membra per agros sparsa, ut à canibus deuorarentur,
 fabulosum est à poeta quodam illi inimico afflictum:
 cum alii aliam mortis causam, ut mox dicemus, ei as-
 signent: De sacris Dionysiacis, quod omnino sint *Sacra Dio-*
 chymici instituti, abundè libro quarto hierog. demon- *nysiaca esse*
 strauimus: Pausanias in Bæoticis de Orpheo testatur, *chymica.*
 quòd multa humana politicaque vitæ utilia inuenerit: Nam
 & Deorum initia & vniuersam Theologiam primus aperuit,
 & nefariorum facinorum expiationes excogitauit, nec non mul-

ta morborum remedia adiuvant, ut ipse Argonauticis de sese scribit his verbis:

Dicere fert animus, quæ nunquam tempore lapsa
Dixi, cum Bacchi, cum Regis Apollinis ætus
Sum stimulo, horrenda ut narrarem spicula, & idem
Fœdera cum superis inortalibus atq; medelas.

Orphei Medicina.

Orphei libri de rebus naturalibus.

Orpheus ad Mercurii andree adhortatur homines.

Quibus versibus testè innuit, quod Medicinam quãdam Apollineam habeat (cum Apollo reuera sit Medicinæ chymicæ author) qua mortalibus in morbis succurrat. Præterea ipse, se rerum chymicarum & naturalium fuisse scientissimum, declarat libris physicis à se scriptis, quos recēset in initio Argonauticorum : nempe de elementorum inter se generatione mutua, de vi amoris in rebus naturalibus, de lapillis, ut reliquos prætereamus. In quo ultimo libro ipse satis exprimit non consideratis cæteris omnibus eius scriptis allegoricis & festis institutis, quæ sit eius mens de MERCURIO; Nam dum homines ad studia adhortatur, eos ad Mercurii speluncam ablegat, omnium bonorum & commodorum plenam his carminibus.

Ὅτι δὲ κεν αἰδέσθων πεπρωμένῳ ἦτορ αἰώλει
Εἰς πολυρῶτον αὐτῶν ἐπιδέξῃ Εὐμειόδῳ,
Εἰ δ' ὅτι πικτεῖται ἐραδῶν κατέδκεν ὀμίλον
Αἰψὰ κεν ἀμφοτέρωσιν ὀνείατε ποδὰ κρημίζων
Οἷον δ' ἂν ποσειδεί, περφυρῶν πολυδύκεαν οἶζον.

Hoc est,

At quemcunq; virum ducit prudentia cordis,
Mercurij ingredier speluncam, plurima ubi ille
Deposuit bona, stat quorum prægrandis aceruus:
Ambabus valet hic manibus sibi sumere & ista
Ferre domum: valet hic vitare incommoda cuncta.

Quæ

Quæ carmina satis conuincunt quare Orpheus scripserit de Vellere aureo opus Argonauticum, omniaque alia peregerit: Qui enim velit particeps fieri multorum bonorum, antrum *Mercurij* adeat, hoc est *Tanara, Inferos, Plutonia* regna (subterranea enim & metallorum diuitias *Pluto* sibi vendicat, ut *Neptunus* mare & *Iupiter* cœlum ex diuisione mundi) & quod inde apportabit ambabus manibus, Chymici operis erit initium ac subiectum, quo præparato, valebit & morbos curare & alia fortuna incommoda vitare: Non opus erit hunc Orphei clarissimum locum dilucidius explicare, cum per se satis resplendeat, chemiæque ut verissimæ, sic antiquissimæ lucem longè latèque præbeat: De obitu Orphei, (præter opinionem ante dictam) sunt qui cum fulmine ictum concidisse tradant: Verum *Pausanias* in *Bæotiois* & *Cæli*, *Rhod.* lib. 18. cap. 22. longe aliter de eius morte scribunt; nempe in hunc modum: *Orpheus sepulchrum habuit in Olympo monte Magnesia in Asia, non procul à Libethra urbe: Libetrius olim responsum datum est oraculo Liberi patris, quod erat in Thracia, illorum urbem subuersum iri vidē vros, a sue, quando Orphei ossa solem inspexissent. Erant enim Orphei reliquia condita in columna quadam, qua imminēbat via ducenti à Dios Hiero (quod est oppidum Ionicum inter Lebedum & Colophonem, teste Stephano) in Olympum: Accidit aliquando, ut pastor quidam ad Orphei tumulum recubans dormiret, atque in somnis versus cantaret suauissimè: Eius vocis dulcedine & harmoniâ capri rustici, qui in vicinia colebant agros, reliētis sibiuis & operibus agrariis magnâ contentione ad cantorem concurrerunt, qui cum inter se certarent, qui propius accederet ad pastorem, dum sese mutuo compellunt & trudent, columna illa pulsibus crebis agitata corruit, urnaque illi imposita, qua Orphei continebantur ossa, fracta est: Et reliquia sepulti sunt humi sparsa, undata, & soli exposita. Nocte sequente v̄, sus, torrens ex Olympo fluens*

Hic loco
Orpheus om-
nes suas al-
legorias ex-
plicat.

Orphei obi-
tus & sa-
pultura, in
olympo.

fluens tantâ aquarum violentiâ abundauit & deuolutus est tanto impetu in subiacentem agrum, vt Libethriorum mœnia deiecerit, domosq; subuerterit, & habitatores omnes submerferit. Macedones euerfa Libethra Orphei ossa diligenter conquistata & intenta Dion transportarunt & illic honorifico sepulchro tumulauerunt.

LINVS. Linus à quibusdam Orphei præceptor traditur, vt & Thamira & Hercules, Apollinis & Terpsichores filius, aut vt alii dicunt, Mercurij & Vrania Musæ, Lyricæ poeticæ peritissimus. Huius & Orphei meminit Virgil. Ecl. 4.

Non me carminibus vincet nec Thracius Orpheus,

Nec Linus: huic mater quamuis, atq; huic pater adsit,

Orphei Calliopeia, Lino formosus Apollo:

Verum hi parentes, vt Orpheo, sic Lino attribuuntur à poetis posteris, eandem & dictam ob causam: Fuit autem Linus poeta antiquissimus, qui fertur primus à Phoenice ad Græcos literas attulisse: Alii narrant eum Thebis genitum scripsisseq; de mundi generatione: Itē de solis & lunæ cursu, animaliumq; & fructuum generatione, qui in principio omnia simul nata dixit. Hunc quoque rerum naturalium perfectam cognitionem habuisse, ex omnibus circumstantiis elicimus, hoc est, parem in arte fuisse Orpheo, cuius præceptor celebratur.

Lini scripta

Musæus.

Musæus, antiquissimus quoque poeta fuit, qui non, vt alii fingunt, Argonautas comitatus est reuera, sed vt ipse Orpheus, allegoricè intelligendo: Quia vnus fuit ex iis, qui in Ægyptum doctrinæ gratia migrarat, indeq; eadem arcana, quæ Orpheus secum attulerat: De eo, qui Orphei tempore vixerit, nobis sermo est, non de aliis eiusdem nominis poetis: Is ab aliquibus Eumolpi filius traditur, patriâ Atheniensis, ab aliis pater: De genealogiâ eius & Eumolpidarum paulò post: Hic sufficiat nobis retulisse, eum virum fuisse omni doctrinarum (quas ex Ægypto

vna

vnā cum chemia hauserat) genere instructissimum, qui meruerit inter primos Græciæ Heroas, Orphei sequaces, numerari.

HOMERVS, poetarum ingeniosissimus, qui omnium prædecessorum suorum fictiones & allegorias duplici sui poematis volumine, *Iliade & Odyssea* longè superauit: Cum enim, vt ante dictum, apud *Aegyptios* aliquandiu vixisset, quam plurima de Diis *Aegyptiorum* Hieroglyphicis, deque heroibus, legibus & institutis mutuatus operi suo inseruit: quod cum in hieroglyph. nostris l. 6. ad chymicam veritatem reduxerimus, nihil hic de eius vita aut laboribus tradituri sumus, quò lectorem candidum ablegatum volumus.

Solennitatum apud Græcos in honorem Dei & memoriam Chymie institutarum ab Authoribus chymicis enarratio.

ELEVSINIA SACRA, ex his sunt omnium magis conspicua: quæ in Eleusio oppido, Atticæ ditionis, non procul ab Athenis sito, instituta fuerunt; Thesmophoria quoque dicta in Cereris, & Proserpinæ honorem: Herodotus non à Græcis sed ab *Aegyptiis* originem ducere scribit: Diodorus quoq; *Sacra*, inquit, *& mysteria eius Deæ* (Cereris) *tunc in Eleusina suscepta, quæ eadem & penes Aegyptios celebrantur*: De primis authoribus & causis huius solennitatis scriptores non conueniunt: Communior sententia est, quod *Ceres* iuuerit *Athenienses* frumento in magna annonæ caritate, Eleusio regnante, à quo illi deæ hic honos habitus sit: Aliorum opinio est, in *Eleusi* regante *Eleusio* Cererem ab eo hospitio susceptam pro munere ipsi ostendisse omne genus agriculturæ, & *Triptoleum* recens natum, interdum la-

Eleusina sacra.

Diuersa opinioniones de institutione Eleusinarum.

cte diuino nutriuiffe, noctu sub igne fouiffe, vnde optimè incrementum fumpferit; at Eleufio interueniente noctu eā aufugiffe, & Triptolemo currum, quem serpentes alati traherent, dediffe, quo ille vectus per totum terrarū orbē frumentorum vsum hominibus indicaret. Herodotus vult à Danei filiabus in Græciam hæc fefta translata fuiſſe. Quæ omnia cum allegorica reuera ſint, ſimul vera eſſe poſſunt, ſi hiſtorica, nullo modo. Ipſi ſacerdotes & Cere-

*Eumolpide
Sacerdotes
perpetui E-
leuſiniorum
ſacrorum.*

moniaſatis conuincunt primos authores & cauſas inſtitutionis. Omnes ſacerdotes, qui præerant illis ſacris E-
MOLPIDE erant ab vno ſcendentes. Androtio l. 2. de Sacrificiis. Nam *Eumolpum*, inquit, fuiſſe præconē, ex quo naſci-
tur *Eumolpus*, ex hoc *Antiphemus*, ex hoc *Museus* poeta, (cuius ante meminimus) Ex hoc *Eumolpus*, QVIRITVM Sacrorum
demonſtrauit, atque functus fuit Sacerdotio. Hæc ille. *Eumol-
pidanum* horum ſacrorum præſidum meminit *Aeſchines*
in oratione contra *Cteſiphontem*, quos *Ægyptii* generis
fuiſſe *Diadorus* refert, vt ſupra quoque inſinuauimus.
Quod verò iſta fuerit conſuetudo, vt ſoli *Eumolpida* ſacris
Cereris initiarentur, eſſentque eorum ſacrorum ſacerdo-
tes, teſtatur *Sophocles* in *Oedipode*, in colono, his verbis:

*Cum Au-
rea clauis in
lingua E-
molpida.*

ὅν καὶ χρυσοῖς
Κλῆς ἐπὶ γλῶττι βέβηκεν
πρεσβόλων εὐμολπιδῶν.

Hoc eſt,

Quorum & aurea Clauis in lingua conſtitit
Sacerdotum Eumolpidarum:

Eusebius ex *Clemente* obſcurè quædam docet, quæ in E-
leuſiniis arcaniſſimis continerentur. *Quidam*, inquit, aiunt
Melampodem Amythannis filium ab *Ægypto* in *Græciam* luētum
Cereris ſolemniter celebratum reportaffe. *Ceres* peperit, educatur pu-
ella: *Perephatten* nonnulli appellant, cui *Iupiter*, qui genuit, *Draco*
factus coniungitur. Et mox: Peperit & *Perephatte* *Tauri* formem
filium

*Nota con-
ſtituta chy-
mum in E-
leuſiniis.*

lum. Vnde poeta quidam Taurum laudant Draconis patrē, & Draconem rursus Tauri patrem, & in montem arcana hac facta, ducentes pastoralem stimulum celebrabant, &c. Strabol. 10. & Seruius 4. Aeneid. omnia fere sacra Orgia esse à Græcis dicta perhibent: Imagines in illis sacris deorum hæserunt:

CREATORIS, quam gestabat Antistes Hierophantes:

SOLIS, quam Facifer;

LYNAE, quam minister ad aram,

MERCVRII, quam præcos sacrorum.

Imagines in
Eleusinia
usitata ritus
sunt Chy-
mica.

Ex hisce quilibet rationalis facile colliget Eleusinia sacra à Chymicis instituta primitus, & postea longa serie per multa secula continuata à summa castitate corporis, animique puritate notis, nec enormi vitio maculatis esse celebrata, vt historiæ demonstrāt, & l. 4. Hierogl. copiosissime apparet.

SAMOTHRACIA Solemnia Chymicæ quoque institutionis fuisse verisimile est, quibus si quis initiatus fuerat, credebatur inter turbulentissimas tempestates omnino seruari. Erat autem mos initiandi in Cabiris, atq; deorum nomina, quos nominare nefas erat, ista fuerunt: AXIOERVS, AXIOCERSA, AXIOCERSVS: Erat autem Axioerus Ceres, Axiocersa Proserpina, Axiocersus Pluto, quibus quartus accedebat CASMILVS, qui erat Mercurius, vt scripsit Dionysiodorus. Inter cæteros deos, Cabiris quoq; Samothracibus Alexander Magnus in India ad Hypasin fluuium inscriptionem in marmore reliquit, quæ ad Apollonii Tyanæ ætatem ibi perdurauerat: Dicitur autem Cætera fuisse Protei filia; quæ ex Vulcano tres Caberos genuit, totidemque nymphas Caberides, quibus omnibus dicata fuisse templa, Author est Strabo lib. 10. Hos omnes Deos deasque antiquorum Chymicorum fuisse artis requisita ex ante, & alibi dictis iam satis est exploratum: Eadem itaque causa fuit, cur nefas foret hos quatuor deos nomi-

Samothra-
cia solennia

Deorum no-
mina, quos
nominare
nefas esset.

Cabera
qua.

nare aut alicui indicare, quæ Eleusiniæ solennitatis, Ægyptiorumque arcanorum, silentio perpetuo tegendorum habebatur. Non mirum *Vulcanum* genuisse filias tam honorandas, ut illos prophanis nominare nefas fuerit: An *Vulcani* filii, si quis preces & solennitates debitas illis fecisset, homines inter turbulentissimas tempestates seruare potuerint? Sane idem hic honos *Vulcano* præstatur, qui ab Ægyptiis, ipsi preciosissimum & præcipuum totius Ægypti templum, nec non Reges sacerdotes, dicantibus.

*Vulcanus
honoratus
in filiis.*

Vulcano communis *ARA* fuit *Athenis* in Academia cum *Prometheo* & *Pallade*; certè sapientiæ habitis diis; quam mysticam causam esse tradunt.

*Lampado-
phoria.*

Lampadophoria in horum trium deorum, *Vulcani*, *Minervæ* & *Promethei* gratiam primitus instituta fuisse *Athenis* ab artifice chymico tam certum est, quam quod certissimum: *Vulcanus* quis sit, cuilibet ex lectione authorum vel superficiali notum est, sic & *Pallas*; Hæc ex cerebro *Iouis* nata, *Vulcani* securi obstetrice, narratur: Ille, licet deformis & claudus, *Ioue* tamen & *Iunone* parentibus progeneratus: Hæc sapientiæ & ingenii subtilitati præest, ille artibus fabrilibus, ipsique igni, pro quo sæpe intelligitur & sumitur: *Prometheus* vero est quasi mentis præmeditatio qui Deus fabrilibus artibus & igni quoque sese immiscet; Nam ignis inuentio nunc ipsi, nunc *Vulcano* attribuitur: Deo sic *Æschylus*: *Quid proferam*, inquit *Prometheus*, quot commodæ ductæ per me sunt humi latentia: *Ferrum*, vel *argentum* vel *aurum*, vel quis *as*, ni mentiatur, repperit, quis me prior? *Nemo profecto*, ni velit *mentirier*: *Artes reperta quæque sunt Promethei*. *Lampadophoria* quæ fuerint & quo ritu observata vel vni eo illo proverbio innotescit: *Lampada tibi in cursu trado*.

*Vulcanus
quis.*

*Promethe-
us quis.*

Olympica

OLYMPICA *Certamina* quibus generibus ludorum, *Olympica certami. a.*
 temporibus, iudicibus, pancratiastis, victoribus, aut in
 quem vsus publicum olim, non procul à monte Olympo,
 prope Pisam ciuitatē in Eliensium regione celebrata sint,
 de eo nobis hic nullā quæstio agitatur, siquidem hoc aliun-
 de inquirendum erit. Verum quod ab Authoribus philo- *Olympica in Chemia men or am instituta.*
 sophus, Chemiæ peritissimis, leui quasi principio, in hono-
 rem Creatoris, artisque, ab eo concessæ, mentionem in-
 choatā & ordinata fuerint, id nobis persuasum habemus
 diuersis ex circumstantiis, quas licet alibi copiose confide-
 rauimus, nempe lib. hierogl. 4. tamen hic succincte produ-
 cemus: Quatuor sunt opiniones de authoribus horum lu-
 dorum institutionis; ex quibus duas vtpote nullo funda-
 mento innixas reiicimus, nempe à Dactylis Idæis aut Iphi-
 clo eos incepisse, quas iam alibi refutauimus: At quod alii
 dicunt, ipsum Iouem hæc certamina instituisse deuictis
 Titanibus, in quibus Apollo Mercurium cursu superaue- *Apollo su- perauit Mer- curium cursu.*
 rit & Mars vicerit pugillatu, veritati magis consentaneum,
 dummodo allegorice intelligatur, videtur. Aut, quod Her-
 cules Alcmenæ filius post debellatum Augiam Elidis re-
 gem, qui Solis & Iphibœ filius dicebatur, quoniam sibi
 promissam mercedem ob fimi bouum purgationem, non
 accepisset, ex Elidis populationibus & præda certamen
 hoc Ioui Olympio, instituerit, vnde Olympicum nomine-
 tur, probabile est: At cum Iouis certamen cum Titanibus, *Iouis certamen cum Titanibus quid sit.*
 vbi Dionysius discerptus fuit & Pallas cor eius palpitans
 ad Iouem detulit, nihil aliud sit, quam materiarum con-
 iunctarum in se mutua actio & commotio, de Chymico
 subiecto duntaxat id accipimus: De Apolline & Mercurio,
 quales sint dii, nempe Chymicis proprii, ad nauseam à no-
 bis & aliis demonstratum est: Si Apollo Mercurium cursu
 vicerit, solutio operis rite facta est, Titanesque cum Ioue }

*Hercules
quis.
Herculis 8.
præceptores.*

*Herculis
lab. res
quid.*

*Hercules
et Iason
Chironis
discipuli.*

confligent, & finis belli & operis, profligatis Titanibus,
mox apparebit: Sic si ad aliam intentionem respiciamus,
& illa Chymiae propria est: Hercules enim ut est ipse
Artifex, corpore animoque vegetus (cuius diuersi præce-
ptores fuere, Chiron in Astronomicis, Castor, Autolycus,
Harpalycus, Eumolpus in musicis, Linus in literis, Rha-
damantus & Amphytro) sic eius varii labores sunt cona-
tus multiplices & exercitia innumera, quibus irretitur &
implicatur ille, qui cum Hercule tandem clauam, felicitis
euentus gratia, Mercurio dicare & offerre, hoc est, opta-
tum operis finem consequi, velit, Cætera, ut nimis lon-
ga præteream, non absque causa Herculi purgatio Augiæ
stabuli à fimeto trium millium bouum spacio vnus diei
imponitur; quippe quod eiusmodi labor nulli, nisi Hercu-
leis viribus, conuenerit. Boues Augias Solis filius ex pa-
trimonio acceperat: Solem enim perhibent Augiam
& Aëetam habuisse filios, Ex quibus vnus Vellus au-
reum Iasoni, superatis periculis, obtinendum expo-
suit, alter boues aut eorum decimam partem, nem-
pe 300. peracto labore, Herculi promisit: Ita Solis filii
cum Chironis discipulis semper habent, quod agant
propter oues & boues: Ille laboriosus artifex; alter
medicus (Iason enim nil nisi medicus), vterque Chymi-
cus est: At puto neminem adeo fatuæ mentis fore,
ut credat vel minimam partem dictorum historica fide
niti, quamuis Ethnici omnia illa lubentes suæ religio-
ni consentanea pro indubitatis acceperint: Sol equi-
dem nihil aliud est, quam Chymiae subiectum, Apol-
lo alias dictus, qui cursu victor præ Mercurio euasit; Et
quicquid ibi per vellus aureum arietis denotatur, idem
hic per boues à fimeto, hoc est, heterogeneis purgan-
dos,

dos, subintelligitur: In hoc sterquilinio nostra materia reperitur; Hic est finis noster, quem vide, ut bene agnoscas, antequam abiicias, hoc est, ut boues bene pascas in stabulis, antequam de Herculis hoc labore cogites.

Pythia à *Pythone*, seu *Typhone*, ab Apolline sagittis interempto, ut contabuerit, denominata, satis declarant quid ipsa sibi velint, seu à quo & in quem finem instituta sint: Ne vero quis existimet, *Pythonem* fuisse aut draconem ingentem & noxium isti regioni, aut latronem horribilem: Hæc enim non sunt eo laboris aut honoris precio digna: Serpens ille est ingens seu Draco, quem Apollo Chymicus suis sagittis, calore putrido operante, figere, interficere & ad putredinem usque, quæ in nigro colore apparet, redigere debet: Quos ludos cum artifex quidam ad exemplum Olympicorum instituisset, postea continua serie à sequentibus statis temporibus, & locis celebrati sunt: Cæteris, utpote Isthmiis & Nemeis, sic præteritis.

Pelopidae, *Pelopsis filij*, *Atreus & Thyestes*, in historiis & poetis passim commemorantur, tum propter propria ipsorum facta, tum patris & aui: Quamvis autem pleraque fabulosa iis adfecta sint, (uti Orpheo & aliis, quo ad parentes & obitum) tamen subesse iis quandam historiam veritatem ex multis indiciis colligimus, Tantalus, qui pater Pelopis est, filius Iouis ex Plote nymphea existimatur, at fictione Poetarum: Pater TANTALI verus etiam si ignotus maneat, hoc ipsi rei & personæ detrachere nihil debet; Superius lib. I. sub Brachmanum Indorum collegio, TANTALI eius-

Tantali
phiala.

eiusque phialæ mentio facta est : Quocirca illum profa-
pientissimo viro, Chemicæ perito, habuimus: Nunc Pelopi-
das, hoc est, eius filium & nepotes ab eo eandem scientiam
in agni pelle exaratam quasi hæreditariò accepisse subo-
dorati sumus.

Qui cocti
iuentu i
restituti fin-
gantur.

Si quis ipsius Tantali, deos conuiuio excipientis, filium-
que Pelopem membratim concisum pro carne alia appo-
nentis, historiam allegoricam consideret, primo aspectu
Chymica subesse arcana videbit ; cum tale quid in anti-
quorum monumentis, quæ Chymica esse demonstraui-
mus, sæpenumerò occurrat ; vt quomodo Osiris ab Iside,
Bacchus seu Dionysius à Nymphis, Iason à Bacchi nutricibus, AE-
son à Medea cocti dicuntur & iterum iuuenes redditi : At
cum hæc alibi copiose sint tradita, saltem vnus Francisci
Pici Mirand. verba de Pelope & Pelopidis, quæ l. 2. c. 2. de
auro habet, proferemus: Sic, inquam, nonnulli interpretantur
Atrei nuncupandum agnum, arietem uè, vt descriptam auri faciendi
potestatem lectoribus insinuent. Nam Atrei & Pelopis opes ex me-
tallis fuisse, scriptum reliquit Callisthenes Olynthius, Aristotelis &
discipulus & consanguineus.

Tantali di-
uitiæ ex
Chymia.

Eu lib. 3. c. 1. Nec desuere, inquit, qui TANTALI quoque di-
uitias tulerint acceptas Chemicæ compositioni, descripta in pellibus
agni: Vnde sit & Pelopis filij, & Pelopidarum regnum longe lateque
propagatum, vt hinc absonum visum non sit, quæsisse Thyestem na-
tu minorem Pelopis agnum, hoc est, in agni pelle faciendi auri compo-
sitionem exaratam, quam in arcanis habuerit natu maior Atreus,
extorseritque Thyestes ab uxore fratris cognita stupro, ex quo & o-
dia & cruentissima Cæna Tragædiæ: Meminerunt huius rei quan-
quam obscuro velamento & antiquissimi poetæ, & Cicero, Seneca &
Papyrius. Hæc ille.

Quæ à Tantalo ad nepotes eius Atreum & Thyestem
allegorica referuntur, inde patet, non absque causa effecta
esse:

esse: At quæ sequuntur, de Ægystho Thyestis, ex filia Pe-
lopeia filio, quomodo ipse patrum Atreum, eiusque fi-
lium Agamemnonem trucidarit, Clytemnestrâ Agamem-
nonis vxore ductâ, ipseque post ab Oreste vna cum Cly-
temnestra, matre Orestis, interfectus sit, poetarum licen-
tiæ ascribenda videntur: Nobis satisfaciat, demonstrasse
Pelopidas à Tantalò artis scientiam accepisse, vnde *Tantalus* Tantalus
punitus,
quod deo-
rum arcana a-
peruisset.
dicitur punitus, quod deorum arcana aperuisset, apud
que inferos pæna perenni sitis famisque torqueri, cuius-
que nepotes in mutuas cædes & lanienas ruerunt, do-
nec breui omnes *Tantalidæ* interierint: Nam, vt vulgo
dicitur, *De male quæsitis non gaudet tertius heres*: *Tantalus*
enim filio *Pelopi* dum arcanum communicauit, hic
quidem ad regnum promotus est, at nepotes non diu Cur Brach-
mani ex
Tantali
phiala bi-
berint.
id possederunt: Vnde coniiciendum, quod veteres illi
Brachmani, iis, quos in artis societatem, amicitiamque
acceperint, ex *Tantali* phiala perpetuum liquorem pro-
pinarint, in symbolum, quasi præstito sacramento, per-
petui silentii; quod nisi purè fideliterque seruarent,
quod tum *Tantali* pæna garrulæ linguæ impendere de-
beat: Idem *Ægyptij* per *Harpocratis* simulachrum in Ægypti
Harpocra-
tes.
sacris *Isidis* & *Serapidis* exprimere voluerunt, quod
digito labris impresso, admonere videbatur, vt silentium
fieret.

PYTHAGORAS inter philosophos Græciæ primus
fuit, qui, vt erat discendi cupidus ac laboris inuicti, in Æ-
gyptum traiecit, Amasidi Regi commendatus à Polycra-
te Samio, vbi multa didicit, mores, ritus ac Theologiam
Ægyptiorum, quæ Chemiam sibi coniunctam habuit,
diligentissime perscrutans: Vnde Babylonem profectus
est, vt Chaldaeos inuiferet, à quibus syderum cursus, eo-
rumque in genituris hominum effectus edoctus est. Pri-

Pythagoras anima migrationis auctor. *mus* *ἡς μεταμύχου* *ἄνω*, hoc est, transfusionis & migrationis animarum in alia corpora, auctor fuit, aut saltem hanc opinionem doctrina promulgauit: Ideo se Ætalidem, postea Euphorbum, postea Hermotimum, deinde Pyrrhum ac postremo Pythagoram fuisse asserbat: Quam opinionem illum à Brachmanibus Indis potius, quam Brachmanas à Pythagoricis accepisse, credibile est: Nam de ea similiter sentire sapientes illos Indos & Gymnosophistas Æthiopas, ex Apollonii relatione patet; qui omnes eodē victus genere & vestitu cum Pythagoricis vsi sunt. Sunt enim adhuc hodiè Brachmanæ isti Indi sapientes summo in honore apud Orientales reges, religioni Deorum addictissimi, sed Dæmonum tantum & superstitionum cultuum, cum exciderint ab illa sapientia, qua priscis seculis celebres habiti sunt. Horum historiam, habitus & formas refert *Iohannes Hugonius Lindscornius Herleminus*, qui ad extremas Indiæ regiones profectus diligentissimè singula notauit, quæ de iis comperit: *Brachmanas prefectos esse ait sacerdotio Idoli Pagodes, totius Indiæ celeberrimi, poterique præcipuis dignitatibus in aularegia*: Ex horum nutu & disciplina omnem religionem trahi: Credunt illi, docentque vnum summum Deum esse æternum, omnipotentem, conditorem & conseruatorem mundi totius: sed animas iustorum post mortem cælo inferri & assistere summo Numini, hominumque intercessores esse inter Deum & mortale genus & inuocantes audire, illisque potestate à Deo accepta, opem ferre in necessitate: Ideo coli & venerari debere, sed sub forma, quantum exprimere possunt horribili, vt metuat populus & formidet illos offendere, cum possint obesse, quibus velint, sicut & prodesse. Reliquas defunctorum animas minus puras credunt migrare in alia animalia, siue ratione prædita, siue bruta, prout meritis sunt præstantiores, & minoribus peccatis

catis inquinatæ & in illis corporib. puniri & agitari, donec repurgatæ à vitiis mereantur reuerti in humana corpora. Sub cuius doctrinæ prætextu Diabolus subhorribili illa forma se coli impetrauit. Vixit Pythagoras Olympiade septuagesima Crotone in Italia, vbi leges incolis scripsit, & trecentis ferè discipulis, viris claris, floruit, qui ad eum noctu audiendum conueniebant, inter quos celebres fuerunt *Archytas Tarentinus, Zeleucus, Charondas, Alcmaeon Crotoniata, Hippasus Metapontinus, & Philolaus Crotoniata*: Ipsiusque schola durauit vique ad nonā & decimam generationem: Pythagoræ discipuli facultates omnes in vnum conferiebant, vt omnibus essent communes; Quinquennium totum silebant, antequam ad præceptorem admitterentur. Scripsit tres libros, de institutione, de ciuilitate & de Natura, quos *Plato centum minis sibi emicurauit, quæ efficiunt mille coronatos aureos*: De variis præceptis & regulis eius doctrinæ hic non sumus solliciti, verum duas saltem quæstiones circa illum discutiemus; quarum prima erit, An Pythagoras Magus fuerit, & Magia diabolica vixit fuerit: Altera, an aurificii cognitionem habuerit, nec ne.

Quoad primam, dicitur aquilam supervolantem magico susurro ita incantasse, vt cicur ad eum venerit: Fecerunt illum eodem die & hora visum fuisse & collocutum cum amicis familiaribus Crotone & Metaponti: Cumque aliquando vrsam feritate horribilem conspexisset, sola voce ad se venire iussit, quam manibus demulset & domum abductam reddidit cicurem: Quam paulo post cum dimissurus esset, iureiurando tanquam verbis conceptis adiecit, ne in posterum vlli animantium inferret damnum, quod præstitisse postea compertum est: Ita & bonis auribus quæpiam immurmurans, eum à fabis,

*Pythagoras
quando
fuerit.*

*Pythagora
discipuli
qui.*

*Pythagora
schola quæ
diu durauit.*

*Pythagori
corum fa-
cultates*

communes.

*Pythagori
corum silen-
tium.*

*Pythagora
libri, quos
Plato emi-
magno præ-
tio.*

*Pythagoras
an Magus.*

*Pythagoras
an Chymi-
cus.*

*Qua mirā-
da fecerit
Pythagoras.*

quas in agro lacerabat, abstinere & abire coegit: Aristoteles testatur Pythagoram solis verbis interemisse in Heturia serpentem morsu noxium & grauiā damna inferentem:

*Pythagora
ludicrum.*

Ipsū quoque Pythagoram dicunt Pythagum, hoc est, ludicrum per speculum factitasse, ut quæ collibuisse, sanguine perscriberet in speculo, moxque literis ad lunam pleni orbis obuensis stantiā tergo, ut in Lunæ disco exaratus cōmonstrauit: Quod refert Suidas in voce *Πυθαγόρας*. Et Cael. Rhod. l. 9. c. 23. Quin & tam certas de futuris prædictiones

*Pythagoras
vera prædi-
xit.*

sciscitantibus prænunciavit, ut illi idcirco Pythagoræ nomen inditum multi asseuerent, quod æque certa responsa referret ac ipse Pythius Apollo. Timon in Sillis dicit: *Pythagoram arte Magica insignem fuisse*: Chaldaeos enim frequentauerat, qui circa Astronomiæ rationes & prædictiones plurimum occupantur: Verum hæc ratio videtur parum inferre: *Plinius quoque asseuerat illum magicas artes exercuisse, ut & Democritum*: Nam vterque herbarum Magicarum nomina quædam recenset. Vt Pythagoras nominat *Cera-*

*Herba ma-
gica Pytha-
goræ nomi-
nata.*

cesiam, Calliciam, Menaidem, Corinthadem, & Aproxin: Primis duabus aquam subito glaciari & concrefcere fama est: Corinthadis decocto in aqua protinus sanari serpentū venenatorum morsus, si eo foueantur: Eundē succū effusum in herba si quis vestigio conterit, aut si eo forte respergatur, insanabilem perire. Democritus has connumerat herbas beneficiis aptas: *Chirocineta, Aglaophotin, Marmaritin, Achemeniden, Hippophauada & Adamantida*. *Marmaritide* vsos fuisse Magos asserit, dum vellet euocare Deos & aeris Genios ac Dæmonas & eos elicere ad responsa fatidica reddenda. *Achemenidis* radices in pastillos redactas, si fontes & rei interdiu cum vino potent, per cruciatus noctu confitentur omnia, quæ commiserunt, quæ per tormenta extorqueri nō poterant. Verū non existimo, ideo quem magum

*Herba ma-
gica Demo-
criti nomi-
nata.*

asseue-

asseuerari posse, si herbis medicinalibus partim, partim
 Magis vſitatis vtatur, aut earum nomina inſcriptis ſuis po-
 nat; Quod feciſſe Democritum conſtat, qui vnam rem in-
 numeris nominibus, propter aliquam ſimilitudinem, &
 ſic quoque *Schemenidis & Marmaritidis* vocibus, appella-
 uit. De coniurationibus Pythagoræ, quas animalibus ad-
 hibuit, an illæ ſint magicæ ac diabolicæ, iudicent alii. Ad
 alteram quæſtionem, quæ propria eſt huic tractationi, ac-
 cedo: Scribunt Pythagoram in medicinæ præceptis &
 curatione morborum ad prime fuiſſe exercitatum, & ſcri-
 piſſe librum de Natura; Ammianus refert illum aliquan-
 do cum in Olympia eſſet, ad ſtantibus femur ſuum oſten-
 diſſe, quod aureum erat; Et quamuis aurum in externo v-
 ſu & ornamentis prohibuerit, ipſe tamen aliquando aurea
 corona capiti impoſita inceſſiſſe legitur; Aurea quoque il-
 lius carmina, quæ ſunt quaſi Regulæ vitæ ſuis diſcipulis
 præſcriptæ, in hunc diem extant, in quibus mentionem
 facit conſociationis animæ & ſpiritus cum corporibus,
 quam fieri in philoſophia occulta manifeſtum eſt. Ad hæc
 referunt, Pythagora docente Crotone fuiſſe Meſſem au-
 ream. Deinde, quod Pythagoras in Ægypto, apudq; Gym-
 noſophiſtas & Chaldeos ſtuduerit, maxime atteſtatur eius
 arti Chymicæ, quam alii antedicti inde reportarint. Cui &
 hæc duo ſubſcribunt, quod tam ſtrictè ſilentium ſuis diſci-
 pulis impoſuerit per quinquennale ſpatium, more Ægy-
 ptiorum & Brachmanum: ac animæ tranſmigrationem
 in alia corpora cum iſdem tradiderit. Cum enim anima
 quaſi auri, hoc eſt, forma & tinctura in imperfecta mitti-
 tur corpora metallica, hæc eſt vera quædam *μετεμψυχωσις*.
 Sunt & ex Chymicis, qui Pythagoram Chymicæ occulte
 deditum fuiſſe affirmant. Hinc liber Turbæ philoſopho-
 rum refert ſententias ſapientum in tertia ſynodo Pytha-
 gorica.

*Pythagora
coniuratio-
nes an ma-
gica.*

*Pythagoras
morbos cu-
rauit.*

*Pythagora
aureum fe-
mur.
Corona au-
rea.
Carmina
aurea.*

*Meſſis au-
rea.*

*Inproiectio-
ne tinctura
ſeu auri ani-
ma eſſe tranſ-
migratione
animæ.
Pythagori-
ca ſynodus.*

*Pythagoras
magister
Chymicorū
declarus.*

*Faba Py-
thagorica
quid.*

*Colocasia
quid.*

*Xamolxis
Pythagora
comes.*

*Leges à Dea
Vesta acce-
pta, hoc est
dea ignibus
pres. sta.*

gorica collectas esse, Et Pythagoram philosophum & ma-
gistrum introductum; cuius hæc ibidem verba sunt tan-
quam præsidis. *Bene aptastis, o filij doctrinae, harum naturarum
descriptiones, ex quibus Deus omnia creauit; Persequimini ergo. At-*
que licet in toto illo libro Pythagoras primas tenet, tan-
quam eius artificii magister, cæterique philosophi illius
discipuli. Non dubium itaque est Pythagoram in hoc do-
ctrinæ genere fuisse expertissimum & verè magistrum,
cum antiqui chymici, qui fortè eius scripta & vitam ex a-
liis indiciis exploratam habuerunt, id vnanimiter statuunt:
Imò nonnulli ex recentioribus chymicæ amantibus de fa-
ba Pythagorica, inter quos Iohan. Chryf. Fan. hunc in
modum scribunt. *Aristoteles, inquit, ipse libro de secretis secre-*
torum (si modo is liber Aristotelis est) lapidem animale, vegeta-
lem & metallicum, ouum nominat, & hoc Pythagoras, si Marcello
credimus; F A B A M. Hæc ille. Si itaque Pythagoras ouum
philosophicum per fabam intellexit, causam videtur ha-
buisse, cur præceperit, *fabam ne comedas.* Abstinentum au-
tem duxit à faba Ægyptia, quod crederet hanc esse sedem
animæ: Colocasia hæc fabula dicitur, extus colore ni-
gro, intus rubeo, quæ quasi Embryonem in vtero gestare
cernitur. Luto mixta in aquam proicitur, & sic excrescit
in vegetabile ad multas res vtilissimum: quibus satis de-
monstrasse videmur Pythagoram potius chymicum quam
magum extitisse.

Xamolxis Pythagoræ in itinere comes fuit, qui iisdem
cum eo præceptoribus vsus easdem doctrinas secum do-
mum in Samothraciam retulit: Vnde nomen magni &
diuini philosophi in patria sua obtinuit, qui religionem
nouam & leges, quas se à Vesta (Dea ignibus præfecta)
accepissenon tam finxit, quam allegorice affirmavit, vul-
gus imperitum docuit & multis vtilibus vitæ institutis e-

rudiiit

rudiit: Sunt, qui auro preciosiora eius dogmata fuisse, tradiderint, ipsumque iustissimum, & Aureum, Semideum & Heroa appellarint.

Anaxagoras Clazomenius Ægyptum quoque adiens occultas inde scientias reportauit: Physicam secretiorem diligentissimè indagauit, prior lunam obseruans, eiusque solis ecclipses, non in morbum deorum illorum, sed in concursum duorum corporum lucentium referens. Lunam & solem non pro diis habuit, sed solem pro lapide rubeo, ardente, circumgyrante; vnde in vitæ discrimen venit: Ex luna Leonem ab Hercule interemptum decidisse, statuit. Ex Aethere lapidem ingentis magnitudinis lapsurum prædixit, quod & euenit. Citatur sæpenumerò, vt chymicus, non solum in turba philosophorum, sed quoque ab aliis, vt à Bono Ferrar: & Zachario his verbis. *Verum id esse testatur Anaxagoras inquit: Sol noster est rubens & ardens, qui coniunctus est anima alba & nature lune, spiritus medio, quamuis totum sane nihil aliud sit, præter argenti viuum philosophicum.* Quod substantias corporeas ex similibus particulis deduxerit, absque dubio ad philosophiam occultam respexit, non ad vulgarem, in qua ab Aristotele, vt omnes alii, carpitur & taxatur.

Anaxagoras Ægypti quoque adit.

Anaxagoras primus Eclypsium causas docuit.

Quid prædixit.

Anaxagoras Chymicus citatur.

Heraclitus philosophus clarus ob obscuritatem, quam scriptis suis adhibuit, perhibetur: Fletui, vt Democritus risui, indulgit easdem ob causas: Veritatem in abdito specu occultam & neglectam iacere deplorauit: Secretam quoque seu scholam instituit, in qua inter reliqua dogmata, ignem pro principio omnium rerum habuit: Eius libri & Virgilius in Æthna, agens de metallis, meminit his versibus:

Heraclitus obscurus in scriptis.

Heraclitus que dogmata.

Cogi-

*Cogitet obscuro verissima dicta libelli
Heracleti & ibi nihil in superabile gigni.*

Hunc & aureolum fuisse philosophum hinc constat, quod de metallicis, eorumque natura scripserit ita, ut tamen obscurior, non ab omnibus intelligi voluerit, quemadmodum & Democritus fecerit.

*Apollonius
Tyaneus,
ubi natus.*

APOLLONIUS *Tyaneus*, dictus, quod in Tyana urbe Cappadociæ natus sit. Patrem habuit Apollonium virum nobilem. Vitam, peregrinationes & facta eius omnia hic velle recensere, nimis longum foret. Quocirca, quæ ad Chymicæ eius cognitionem spectant, perlustrabimus; Et deinde quæ miracula fecerit, an ea ex rerum naturali vi & proprietate, an Dæmonum opera perpetrarit; Ac denique quod Christo saluatori neutiquam comparari debeat aut possit. De primo, Chymicum eum fuisse, demonstrant omnes eius peregrinationes susceptæ ad ea loca etiam remotissima, ubi Chymia esset maximè in usu, nempe ad Magos & Chaldæos, Brachmanes Indiæ, Aegyptios & Gymnosophistas Aethiopas. Quibus de rebus præsertim apud Brachmanes Indos differuerit, superius relatum est, nempe de *Aqua Auri, Phœnice, Pantaurea lapide qui magnetem imitatur* & aliis eiusmodi, Hæc esse Chymica & nucleum totius chymicæ nulli non cognitum est. Hinc ex Tantalio quoque Phiala bibisse dicitur, ne cuiquam aperiret arcana ab illis percepta, apud quos, nempe sapientes Indiæ per quadrimestre integrum familiariter versatus, ab iis in omni sapientia & doctrina de occultis Magiæ & naturæ secretis institutus fuit. Post ab illis abiens iam in chymia & totius philosophiæ arcanis perfectus ad reliquas regiones perrexit, tum ut plura addisceret, tum ut illorum mores & vite genus coram videret. Inter hæc mirabile est, quod de eo narrant, Cum consuleretur à quodam, qua ratione thesaurum,

*Apollonium
fuisse chymicum
qua attestentur.*

*Apollonius
de quibus
chymicis rebus
apud
Brachmanes
differuerit.*

*Apollonius
ex Tantalio
phiala bibit.*

*Apollonii
liberalitas.*

Cum consuleretur à quodam, qua ratione thesaurum, quo

ditesceret, inuenire posset: Is duobus drachmarum milli-
 bus emit agellum in suburbano, quem consultanti dono
 dedit, monuitque, ut diligenter eum coleret. At is inter fo-
 diendum amphoram inuenit tribus millibus Daricorum
 aut eorum plenam: His opibus locupletatus Apollonio,
 tanquam Deo alicui, venerabundus gratias egit, illumq;
 omnibus honoribus prosecutus est. De secundo; Ephesi
 dum esset, pestem auertit hoc modo: Ephesiis amicis ostē-
 dit senem quendam mendicum, sordidum & vestibus pā-
 nosis amictum, vultuque horrido. *Hunc, inquit, lapidibus* *Pestem ab*
obruite, idque statim factum est, pestilq; contagium sedatum: *Ephesi a-*
 Paulo autem post detracta lapidum congerie, caninum *uertit.*
 corpus inuentum est, quod Apollonius Dæmonem esse
 affirmabat, procuratorem eius luis, factisque sacrificiis E-
 phesios expiauit & summo Numini reconciliauit. Athe-
 nis Hierophantæ sacerdoti, qui Epidauria sacra celebra-
 bat, prædixit mortem post quadriennium, quod tanquam
 incantator & dæmoniacus ab eo prohibitus sit sacris ini-
 tiari; ac ibidem ab adolescente molli & effœminato Dæ-
 monem eiecit. Menippum à Lamia seu Empusa, quæ illi
 adolescenti formâ singulari nubere voluit; liberauit Co-
 rinthi. Puellam nuptiarum die mortuam inuocatione nu-
 minis ad vitam reuocauit. Alexandria leonem sibi suppli-
 cem dixit animam Amasis habere, ideoque Leontopolim
 mittendum, ibique in templo alendum. In Æthiopia Sa-
 tyrum mulieribus infestum vini potu sopitum vinxit, &
 ne in posterum vim inferret illi regioni cavit: Helleston-
 tiacas vrbes à terræ motuum concussione sacris institutis
 liberauit. Apud Tharsum inuenem à cane rabioso mor-
 sum cane accito sanauit. Romæ à Domitiano in carcerem
 coniectus fuit, Euphratis accusatione, quod Ephesi de pe-
 ste responsa dedisset, quod se Deum æstimari pateretur,

Q quod

*Quæ Apol-
lonius ad-
miranda
perfecit.*

*Pestem ab
Ephesi a-
uertit.*

*Apollonius
ut incanta-
tor prohibi-
tus à sacris
Epidauriæ.*

*Dæmonem
eiecit ab a-
dolescente.
Ab Empu-
sa alium li-
berauit*

*Puellam
mortuam
resuscitauit
Satyrum
vinxit.*

*Apollonius
Romæ ac-
cusatus &
in carcerem
coniectus.*

quod euentus rerum prædiceret: quod multa in Imperatorem palam & secreto fuisset locutus, quod puerum Arcadem immolasset in sacro Magico, quod cum Nerua conspirasset in Domitianum, quodque incantator, impostor, præstigiator & Dæmonum euocator coargueretur: At Æliani, ludicis fauore, Domitianus mitior redditus atque Apollonius ad diluenda obiecta crimina admissus est; nempe se Dei cultorem esse, magiam malam non sectari, incantationes & præstigias auersari, se in templis assiduam precibus vacare, deosque magos non admittere, sacra impia nunquam fecisse, se fauere Neruæ, sicut cæteris bonis se innocentia vitæ fretum Romam venisse, vinculis itaque dimissus (quæ voluntariè passus est, quia quoties voluit compedes excussit & recepit) cum in prætorio multa hominum caterua stipatus foret, qui in eum intentos fixerant oculos, ex omnium adstantium aspectu sublatus disparuit, pauloque post Damidi, (qui ipsi comes itineris semper adfuerat) quem Dicæarchiam ad Demetrium Philosophum Romæ exulem, præmiserat, & Demetrio sedentibus in templo Nympharum ad mare prope urbem subito non expectatus adfuit: Bizantii ferocitatem equorum verbis quibusdam obmurmuratis compescuit, ut nunquam mitiores apparuissent, ut scribit Cedrenus: Constantinopoli quoque Stichioses aliquot posuit & consecrauit rogatuium, quæ adhuc in hodiernum diem perdurant ad auerruncandos morbos, & noxiorum animalium infestationem: Vna enim fuit statua erecta contra luem, quæ sæpe in ea urbe grassabatur. Quam cum Mahometis Amurathus filius occupata Constantinopoli 29. Maii Anno salutis 1453. euertisset, tam saua pestis urbem eo anno inuasit, ut multa hominum millia eâ consumpta sunt: Aliam ibidem Stichiosin contra serpentes, erexit, cui impositi serpentes tripli-

*Apollonius
obiecta cri-
mina di-
luit.*

*Apollonius
ex oculis ad-
stantium
disparuit.*

*Ferocitatem
equorum
compescuit.*

*Stichioses
Constanti-
nopoli ere-
xit.*

*Statua con-
tra pestem.*

*Statua con-
tra serpen-
tes.*

triplices ex ære conflati & inter se nodis coherentes: Hæc
columna quoq; hodie extare in eiusdem vr̄bis Hippodro-
mo, quod Atminda vocatur, ex relatione aliorū, perhibe-
tur: Antiochenſes à culicibus & ſcorpionibus hoc modo
liberauit. Præcepit Antiochenſem populum calamos ge-
ſtare & circumire mouendo calamos & exclamando: *Vacet*
vr̄bes culicibus, vacet vr̄bs ſcorpis: quo factò, ſubito euauerūt
ſcorpis culicesq;: In Aegypto ad Nilū erexit ſtichioſin ad-
uerſus Crocodilos: Cardanus l. 8. ſubtilitatum ſcribit Cro-
codilos noxios eſſe ſupra Memphim, quæ Cairus hodie vo-
catur, infra verò eſſe mitiores: Cauſam adducit hanc: *Ante*
annos ſeptingentos Mahometi cultores Aegyptum occuparunt, &
in euerſione templi cuiusdam inuenerunt Crocodili ſtatua plumbeam
leo ſacro arcanòq; abſconditā, quam poſtquā eruiſſent & confregiſ-
ſet, Crocodili, qui in Nilo erāt, & reliquis Aegypti paludibus noxy &
infeſti ceperunt eſſe hominibus: Neq; dubiū eſt hāc conſecrati-
onē ab Apollonio factam fuiſſe, ſicut & aliæ fuerunt: Mul-
ta prædixit, quæ ita euenerūt: Domitiani mortē præuidit,
diē, horam & momentum lōgè abſens indicauit: Dum n.
Ephēſi eſſet & in Xyſti luco meridie diſputaret Apolloni⁹,
ſubito quaſi & repentino pauore percuſus vocem dimiſit:
deinde concife magis, quam conſueuerat verba proferre
cepit: poſtea tandem oblitus quæ diceret, obticuit: pauloq;
progreſſus exclamauit: *Percute tyrannum, percutē*: Dion in vi-
ta Domitiani de hac re ita ſcribit: Apollonius aſcendens
in lapidem elatiorem, conuocansq; populum exclamauit,
Καλῶς Στέφανε, εὐγε Στέφανε, πᾶσι τὸν μισθόν οὐκ ἔπληκας, ἔτεθοντες, ἀπίστευας.
Bene Stephane, euge Stephane, percutē homicidam & ty-
rannum: Tu percuffiſti, vulneraſti, occidiſti: Ad eius verba
cum ſtuperent Ephēſii, conſidite, inquit, Tyrannus occiſus eſt
hoc momēto, quo me conticentē vidisti. Idq; ſic reuera ſe habuit.
De morte eius varia tradunt (quæ tamen fabuloſa arbitra-

*Contra cu-
lices & ſcor-
pis quid
fecerit.
Aduerſus
Crocodilos.*

*Apollonii
prædictio-
nes certæ.
Domitiani
mortem præ-
uidit & mo-
mentum E-
phēſi indi-
cauit.*

mur) nempe in templū Apollonium in Lyndo Rhodi i-
uisse, valuisse aperientibus noctu, atque iterum clauden-
tibus: Tum quosdam ad ostii commissuras applicantes
aures audiuisse & vidisse mediolumine cantum, tanquam
virginum suauiter modulantium. Et emissam vocem: *Veni
de terra, veni, ascende in celum, sicuti de super in terram venisti.*
Hæc postquam pronunciata essent, patuere subito fores &
Apollonius repente ex oculis spectantium abreptus dispa-
ruit. Verum magni eiusmodi philosophi affectarunt post
mortem tanquam dii celebrari, vrapparet in Pythagora
Empedocle, & hoc Apollonio; qui propterea dicitur sem-
per in ore habuisse hanc sententiam. *Late dum vixeris, su-*

*Apollonium
disparuit ex
templo &
postea nus-
quam visus.*

*Apollonius
data opera
mortem su-
am celauit.*

*Post mortē
vr Deus
cultus Ty-
anæ.*

*De Apollo-
ni miracu-
lis iudicia
aliorum.*

*Manethon
Magus
Apolloniū
non.*

minus id potes, late cum è vita sis discessurus. At Apollonius in vi-
ta non latuit, sed omnibus sese honorandum præbuit. In
morte verò latuit, Ideo dicitur Damidem (alias indiuidui
sibi comitem) data opera ablegasse, ne suæ mortis illun-
haberet testem. Post mortem, vti Deus gentilitius à Tya-
næis cultus est, at nullum illi sepulchrum constituerunt,
cum eius corpus nusquam postea visum aut inuentum sit,
sed statuis sacrisque ceremoniis venerati sunt. DE APOL-
LONII Miraculis aliorum iudicia: Anastasius Theopolis
Episcopus: *Quibusdam locis, inquit, ad hunc vsque diem Apol-
lonij Tyanei stant opera & suam habent efficaciam: alia quadrupedi-
bus & volucris damnosis auertendis: alia ad inordinatos animorū
excurfus inhibendos: alia aliis rebus, quæ hominibus detrimētum af-
ferrent, arcendis. Neg, eo tantum vino demones per ipsum tot & ta-
lia egerunt, sed ipso etiam mortuo ad monumentum eius persenera-
runt. Atq; ipsius nomine miracula quadam ediderunt ad decipien-
dum miseros homines, qui facile huiusmodi rebus se à diabolo in frau-
dem adduci patiuntur. Quid dicam de Manethonis magicis operibus
qui tantus fuit istarum imposturarum artifex; vt semper palam A-
pollonius non perfectæ eius doctrinæ peritia instructus.*

Oportebat enim, aiebat, eum, sicuti ego soleo, solis verbis
 perficere quæ vellet, non operum effectioibus ad ea. *Iustinus*
 in quæstionibus ad Orthodoxas quæst. 24. de eo hoc mo- *Iustini iudi-
cium de A-
pollonio.*
 do loquitur: Apollonius, ut vir naturalium potentiarum &
 diffensionum atque consensionum earum peritus, ex hac scientia
 mira faciebat, non auctoritate diuina. Hanc ob rem indiguit
 assumptione materiæ idonearum, quæ eum adiuuarent ad id
 perficiendum, quod efficiebatur: Et Apollonij quidem opera, *Apollonii
opera cur
Deum non
euerit.*
 quoniam facta sunt ex scientia rerum naturalium ad corporalem
 actionem hominum, propterea ea non evertit DEVS. Sui-
 das, cum Magiæ species declarat, ait: Magia est inuoca-
 tio demonum beneficorum ad aliquod bonum conficiendum; cu- *Philippi Be-
roaldi de
Apollonio
iudicium.*
 iusmodi Apollonij Tyanæ prædictiones fuerunt. Philippus Be-
roaldus de Apollonio loquens, ita ait: Apollonius pere-
grinatione multiuina non parum multa percepit, ad animum for-
 mandum, vitamque instruendam mirè congruentia: Caucasum
 transcendit, Indiam penitissimam penetravit: Brachmanas phi-
 losophia consultissimos adiit, & una cum illis ex Tantali phia-
 la potauit: Memphiticis vates accessit: Æthiopum Gymno-
 sophistas explorauit, & mensam SOLIS vidit in Sabulo:
 Instar Herculis, lustrator Orbis, purgator animorum, domi-
 tor vitiorum, sititor scientiæ, spretor pecuniæ, amicus Deo-
 rum: Tanta sanctitate præpollens fuisse memoratur, ut pro Deo
 coleretur: Hic est illi Tyanæus, quem mortuis vitam reddi-
 disse, quem in Domitiani consistorio nusquam comparuisse, quem
 non minora, quam DEVM, miracula fecisse prodiderunt:
 Et paulo post: Quem inter remulentos abstemium, inter pur-
 puratos linteatum, inter unguentatos horridum, inter luxurio-
 sos frugalissimum, inter tiaratos, coccinatos, pumicatos, ve- *Apollonii
facta plera-
que ex cogni-
tione rerum
naturalium.*
 nerabili squalore fuisse credidit antiquitas. Quantum ad
 nos, ut Apollonium non omnino à suspitione Magiæ li-
 berare poterimus, ita tamen pleraque eius facta, ad

hominum utilitatem spectantia, ex cognitione naturalium proprietatum in rebus latentium profecta esse cum antè dicto Iustino non dubitamus: Cognouisse enim illud rerum sympathias & antipathias nullum est dubium.

*Apollonius
fuit insignis
physicus &
astronomus
eius libri.*

Ad hæc Astronomus fuit insignis, cuius, inter cætera opera, numeratur liber nobilis de conicis figuris; quem Raphael Maffæus Vollaterranus l. 13. c. 3. Antrop. scribit adhuc seruari Romæ in Bibliotheca Vaticana; Philostratus quoque (qui Apollonii vitam descripsit ex quo hæc decerpta)

*Apollonius
scripsit de
astrologia.*

testatur illum scripsisse libros quatuor de astrologica diuinatione: Astrologiæ itaque peritissimus, Chaldaeorum & Aegyptiorum more, multa hinc prædicere & ad certas constellationes perficere potuit: Excusandus verò videtur in multis superstitiosis, quia Ethnicus fuerit; An verò diuinum aliquem virum, veluti prophetam, miraculis clarum, Deus aliquando Ethnicis miserit, an verò dæmon malus eiusmodi subornare possit ad iuuandos, & simul decipiendos homines sub sanctitatis specie, in medio relinquimus: Pro tertio itaque dicimus, Christum mundi Saluatorem cum

*Apollonius
in minimis
Christo comparatus.*

Apollonio neutiquam comparari debere: Nam Christus quæ fecit, non ex naturali rerum proprietate, nec astrologicis stellarum positionibus, nec aliena angeli aut dæmonis virtute, Magicave vi miracula edidit, sed propria & diuina potentia, qua ægrotos sanos, cæcos videntes, claudos ambulantes, surdos audientes, mortuos viuos reddidit, seque ipsum, quod omnium maximum est, è morte eripuit; qui neque se clanculum alicubi abdidit, vt inde ad superos migrasse æstimaretur, sed visibiliter spectantibus innumeris hominibus in cælum ascendit: Demus Apollonium imaginibus eiusmodi positus quid effecisse miraculorum, at sane hoc vel ex certis constellationibus obseruatis ad certum

Christi miracula.

certum tempus, cum ea imagines factae sunt, vel ex demonum cooperantium ope, & virtute contigit: Idem dicendum de praedictionibus seu vaticiniis eius: Quae ex Magica naturali & licita perfecit, improbanda non erunt; Quod puellam, nuptiarum die mortuam, vitae restituerit, ab eius laudis ebuccinatoribus fortè amplius, quàm fas est; aut veritas patitur, praedicatur: Solent enim eiusmodi puellae praesertim proejectoris & nubilis ætatis praefocatione vteri seu strangulatu decidere, tanquam mortuae, absque sensibili pulsus aut respirationis motu; vnde saepe cognitum est; tales praefocatas; corde à venenosis fumis ex matrice euaporantibus circumeluso, pro mortuis elatas fuisse ac post per se reuixisse; aut potius meliusculè habuisse; Talem itaque virginem, quasi mortuam (quia mortuae omninò similis fuit) Apollonium adhibitis quibusdam bonis remediis, quae ipsi ad manum fuere, motui & loquelæ restituisse, verisimile est, precibus ad Deum nihilominus fuis; Quod si virum aut iuuenem verè mortuum resuscitasset, tum illum hoc non Magica vi, sed diuina virtute, sibi à Deo concessa, non propria fecisse arbitramur.

*Apollonius
puellam sus-
focata ex
vtero pro
mortua vi-
ta restituit.*

Nec verò hunc virum Diabolicae Magiae nimis deditum fuisse, demonstrant eius bona opera & commoda, quae fecit in vtilitatem semper, nunquam in damna hominum. Secundo quod adeò in vita, virtutis, abstinentiae & castitatis obseruator & admonitor, vitiorum autem omnium, impietatisque extirpator extiterit; Tertiò, quod euentus aut mors eius non aliter quam virum bonum eum convincant, cum propter illicitam Magiam non punitus inueniatur, licet accusatus; cum semper velut insons euaserit.

*Apollonius
Magia dia-
bolica dedi-
tum fuisse
vix est cre-
dibile.*

MICHAEL PSELLVS ex Graecis recentioribus fuit, philo-

*Michael
Psellus chy-
micus pro-
clarus.*

philosophus non solum Democriticæ scientiæ, hoc est, Chemiæ deditus, sed quoque in aliis philosophiæ partibus ad primæ versatus, tanquam Aristotelicus excellentissimus: Scripsit enim non solum *Rhetorica, Historica, Mathematica*, sed & *Physica, Medica & Chemica*; ut ex collectaneis Flamelli & propriis eius operibus apparet: ubi cum Xiphilino Patriarcha Constantinopolitano inter alia colloquium habet, dicens, se illi sibi concredita subterranea monstraturum, si in cœlestibus ab eo vicissim instituat; eius

Democriti
sapiencia
Chymica à
Psello pra-
dicatur.

verba hæc sunt: *Quidnam tibi igitur totam Democriti Abderita sapienciam breuiter reuelabimus, nihil intus in aditis relin- quemus? Et mox: Tibi enim præstantiora concredita sunt, ac tu de cælo Deum deducis & euehis animam & mentem, qua in materia est, & applicas rei exempta à materia: Ego vero humi iaceo, ac natura contemplator sum, nec dum retuli me ad rerum non aspe- ctabilium speculationem: Quoniam nondum mihi acutius lu- men factum est: Nosti igitur, quid faciemus, inquit, Mihi quidem terra adita concredita sunt; Tu verò illa cœlestia es consecutus: Impertiamus ergo inuicem res, quas habemus: Tu mihi egregia spectacula: Ego verò tibi naturales effectus: Sed viden? Quid ego tibi fecerim: Cum enim auri fontes aperuerim, nec Athò concussi, nec Pangeum commo- ui, nec venas quasdam subterraneas reclusi; sed lapides inter se conterens, & herbas quasdam miscens, ingenue tibi ac utiliter aurum valde preciosum elaboravi, &c. De eodem Psello Picus Mirandulanus libr. 1. cap. 8. sic refert: Idem paucis schedulis artem scribens, quam sub trutina philosophia prius examinandam susceperat, recipi miratur præditam à Strabone naturalem vim quandam fontis transmutantem, non recipi metallorum versas in alterutrum artis beneficio formas, quarum multas ille commemorat. Præter iam dictos ex Græcis Chymici sunt sequentes.*

Olym-

Olympiodorus Alexandreus Plonicus & Aristoteles in- *Olympio-*
terpres, qui Chemica quoque scripsit. *207. m.*

Heliodorus, qui ad Theodosium Imperatorem de Chy- *Heliodorus.*
micis scripsit.

Stephanus, ad Heraclium Cæsarem, librum edidit de ma- *Stephanus.*
gna & sacra scientia, nempe Chemia.

Zosimus scripsit de secreta arte & compositione aquarum *Zosimus.*
ad *χρυσοποιαν.*

Isaac, monachus, qui scripsit *ἀργύρεα μέθοδοι:*

Isaac.

Blemidas, qui scripsit *περὶ χρυσοποιίας:* qui tres ultimi autho- *Blemidas.*
res dicuntur extare in regia Galliæ bibliotheca.

Deinde sunt, *Pelagius*, *Africanus*, *Synesius*, *Theophilus*, *Pto-* *Chymici*
meus, *Euclides*, *Dardanus*, *Demetrius*, *Abugazal* preceptor Plato- *alii Græci.*
nis, *Plato iunior*, *Hamech*, *Seneca*.

Pyrgopolynices *Democrito* intentus hucusque, à quorū su Sardo-
nio tanquam velitatione digna irritatus erat, iam pugna sese accin-
git, ac protinus huiusmodi spiculum in eum mittit:

7. *Argumentum Aduersarij contra Che-*
miam.

7. *Argumē-*
tum negan-
tiū.

Si ex inferioribus metallis fieret arte aurum, spe-
cies diuersæ miscerentur,

At species non miscentur,

Ergo nec aurum ex inferioribus metallis fit ar-
te.

Assumptum probatur. Quia Aristotele teste i. Me-
taphys. cap. vltimo, species vna ex multis speciebus
fieri nequit.

Democriti Responſio ad 7. Argumentum.

REspondeo, *propositionis connexionem* non conuenire rei veritati; Nam quod vereris, species misceri, ac deinde dicis in assumpto species non misceri, id considerandum est: Si per species intelligis, omnia indiuidua alicuius speciei, cum indiuiduis alterius speciei misceri, hoc aperte falsum est in propositione: Si autem per eandem species intelligis vnum indiuiduum vnius speciei non misceri cum indiuiduo alterius, & fieri vnum quid, tum aperte falsum est assumptum: si de alterutro utrobique intelligatur, tum falsa est ratiocinatio: quia non omnia, sed quædam indiuidua miscentur inter se & fiunt vnum actu: Annon natura ex spiritu vini, aquea humiditate & tartari terrea substantia produxit vinum, quæ si per artem separari possunt, annon sunt substantiæ diuersæ actu? nihilominus fuerunt vna substantia per naturam composita: Imo considera ipsum vinum seu mustum & vuas, ex quibus illud expressum est, annon illa fuerunt vnum? Ita de lacte sentiendum, in quo sunt tres substantiæ diuersæ, caseosa, serosa & butyroſa, quæ separantur ab inuicem & quælibet, vt species tractantur: At tu dicēs, hæc fuisse vnum: scio, sed post separationem non sunt: Ergo vides, quod ante separationem sint coniunctæ, & quod natura vnum corpus ex ipsis fecerit: Idem dicendum de quatuor humoribus in massa sanguinea, qui sunt confusi à natura & tamen discernuntur ab eadem per renes, lienem & vesiculam fellis: Si vis adhuc aliud, en habes duorum animalium semina, vt asini & equæ in mulum, Pardi & Leænæ

Leonæ in Leopardum , Gallinæ & Phasiani in mixtum genus transeuntia : Sed dices hæc esse semina , sed & semina sunt species in suo genere , quæ cum diversarum specierum in vnam substantiam coalescunt , fit inde noua species à natura primitus non creata : Idem est in vegetabilibus , vbi vides vnus arboris surculum cum trunco alterius speciei coalescere & fieri vnum quid . Et sic satis habes exemplorum : Attamen hæc omnia nondum satis explicarunt , quomodo plumbum in aurum transeat : Nam plumbum & aurum , illa duo non debent coire in vnam speciem , nec plumbum , propriè dicendo , fit aurum , hoc est , hoc plumbum , quod habeo in sinistra manu , non conuertetur in illud aurum , quod habeo in dextra manu , quemadmodum promittunt gesticulatores , vnam rem actu existentem debere transubstantiari in aliam rem actu similiter ante existentem : si propterea nobis has tuas species tam sæpe adducis , affirmans , esse impossibile , quod vna species , hoc est plumbum sinistræ manus , possit mutari in aliam speciem , hoc est , aurum dextræ manus , tum vel Chymicos insanos dicas , quod ita sentient , aut sanè te ineptissimum & omnium hominum stultissimum , si ita interpreteris : At Chymici ita nunquam senserunt : Sed vt breuiter eorum sententiam intelligas , sic accipe : Dicunt in hoc plūbo esse substantiam duplicem , vnam argenti viui , eamque maiori ex parte , alteram sulfuris combustibilis exigua eius parte : si nunc habeatur substantia quædam argenti viui , rubea , purissima , constans in omni igne , permiscibilis (quæ dicitur & est *Tinctura* tinctura vera) atque hæc misceatur cum plumbo illo dicto , tum agente igne separabit à plumbo illam substantiam sulfuream combustibile , & se in eius locū substituet ; *Aurū quomodo fiat.* sicque fiet ex his duabus substantiis mercurialibus , vna

quæ dicitur Aurum: quæ est purissima, flaua, constantissima in igne: Ex his patet, quod non species miscentur, vt plumbum & aurum, quia sunt diuersæ; sed duo argenta viuæ, vt duæ aquæ, & quod ex duobus fiat vnum argentum viuum, quod est aurum. Cum autem argentum viuum argento viuo miscetur, aut aqua aquæ, ibi non fit diuersarum specierum commixtio; sed illa commixtio est identitatis, duorum quasi sexuum seminalis complexio, aut si quid propinquius esse possit. Annon in homine est admirabilis quædam compositio animæ rationalis & corporis elementaris, in quo nulla est specierum mixtio? Talis quoque est, inter tincturam auream in plumbum proiectam & argentum viuum ex plumbo separatum, cumque ea vnitum, complexio.

3. Argumentum negantium.

8. *Argumentum Aduersarij, Chemia oppositum.*

Ex duobus entibus per se, non potest vnum ens per se fieri.

At transmutatione metallorum asserta, exque tinctura & plumbo auro facto, fieret compositio ex duobus entibus per se.

Ergo hæc est impossibilis.

Responsio Democriti ad 8. Argumentum.

Propositio falsissima est, cum per artem & naturam ex duobus entibus quotidie vnū quid fiat, vt ex fermento & pasta fermentanda, ex coagulo & lacte, & spiritu vini & aqua eius:

eius substantia, ex duobus seminibus animalium, ex albumine & vitello. Quid dicā de domus partibus, parietibus, tecto & fundamento, an non ex iis entibus per se fit vna domus numero, licet quodlibet per se quid esse videatur? Ne quid adferam de aliis artificiosis operibus:

Verum ad assumptum dicimus, quod nihil periculi sit in rerum natura, si ex duobus entibus per se fiat vnum quid in transmutatione metallorum. Imagineris, esse argentum viuum coctum, tincturam, quæ si proiciatur in argentum viuum plumbi, vel separatim ex plumbo, vel in plumbum ad separandum inde argētum viuum, tum idem est; quā si masculi semen misceatur foemi neo, aut coagulum lacti. Annon liceat ex his duobus entibus vnum fieri si possit, aut si liceat, annon possit? Nulla est difficultas, quæ hoc prohibeat; nec tua incredulitas aut ignorantia ei, quò minus fiat, obstabit.

9. *Argumentum Pyrgopolynicis contra Chymiam.*

9. *Argumentum
negantium.*

Si erucæ in bombycem & bombycis in papilionem mutatio non sit speciei in speciem, quam prætendunt Chymici, sed duntaxat accidentium, tum nulla ratione mutationem vnus metalli in aliud probare poterunt, & per consequens ars falsa est.

At primum: Ergo & secundum.

Responsio Democriti ad 9. Argumentum.

Nunc intelligo, Aduersarium esse absque vlla misericordia, qui ita Chymicorum subterfugia omnia inter-

R 3 cludere

cludere conetur, si possit, ut illi nesciant quò euadant. Nil chymicis spei nec rei supererit, si hæc columna, cui innitur aurcola domus in aere ædificata, tam immani ballista subvertatur. Quocirca ut hanc ruinam, illis omnibus lethiferam, anteuertant, oportet eos cautos & prouidos esse: Connexio propositionis artificiosa est sanè, nec eget refutatione. Est enim fundata in eruca, bombyce & papilione, quæ tria sunt nomine, at duo, vel vnum numero: Eruca enim & bombyx vnius sunt originis, sic & papilio. Eruca vescitur arboris mori foliis & telam circum se rexit, ex qua tanquam vesicula, non eruca sed papilio prorepat quatuor alis infectum, binis sexus: Hic papilio masculus miscetur fæminæ & hæc semen post effundit, ex quo sequenti anno, aut quam primum calor lentus aliquot dierum accesserit iterum erucæ parvæ nascuntur, quasi generatione circulari: At heus tu, qui es calūniator Chymia, parum ad sis attentus, rem omnem tibi patefaciam.

Parallola.

Ex eruca fit papilio: Ex plumbo & tinctura fit aurum. Eruca mutatur in papilionem: Plumbum & tinctura in aurum: Eruca est reptile, papilio volatile: Differunt igitur inter se, ut in aere & super terram degentia: Plumbum & tinctura ab auro non differunt, si ex plumbo sulfur combustibile separetur; tum illa duo sunt argentum vivum & nihil præterea. Aurum est argentum vivum & nihil præterea. Imò nihil, nisi mixtione & exigua coctione hæc duo differunt ab auro: Quid nunc ad rem, si eruca mutata in papilionem non dicatur in essentia, sed saltem accidentibus mutari; cum illa duo in aurum facilius coeant, & absque vlla difficultate, imò sint aurum, si saltem mixtio in igne accedat: Quid igitur Chymico cum eruca & papilione, nisi quod huiusmodi animalcula ad Aduersarii placitum & captum sint

sint aliquando producenda? At non est absq; causa, quod hæc duo, aurum ex tinctura & papilio ex eruca, tam mirabiles & similes habeant generationes, quæ vulgo sint incredibiles, licet eorum effectus maximè honorabiles. Hæc duo, qui mundo velit subtrahere, non solum Chymicos, sed omnes purpuratos, sericeos, auratos, loco mouere conabitur; idque frustra, cum veluti aurea cathena inter se mundo sint alligata & connexa: Quid si hæc infecta, tantus, quantus Pyrgopolynices, expugnes, an non supersunt Chymicis adhuc varia genera insectorum, vt formicarum, quæ in senectute alas recipiunt, vermium alborum sub terra delitescentium, Enger dictorum, qui in bruchos volatiles, fructus & folia arborum depascentes, transeunt; vermium sub aqua degentium multipedum, qui in nymphas manifestulas cum quatuor alis mutantur; erucarum communium, quæ in papiliones omnium colorum abeunt: sunt & muscæ ex vermibus cadauerum canis & scarabei ex equorum, crabrones ex asinorum, apes ex iuueniorum cadaueribus progeneratæ: Ne adducamus, tanquam triarios, pulices, pediculos, scorpiones, ranas & serpentes: Pugnes cum his omnibus, & euincas, si potes, artem tamen chemicam non deuastabis: An sunt in illis singulis ex vna specie in aliam transmutatis saltem accidentia conuersa, & non substantiæ? Quid si concederemus hoc, vt nullo modo facimus, quo ea animalia in provinciteneamus pro chymicis pugnantia, an propterea in transmutatione metallorum, substantiæ & non accidentia saltem converterentur? Quid si amplius progrediamur non coacti, at liberè, vt videas saltem, quantum à veritate aberres, & dicamus perinde esse, siue substantiæ, siue accidentia statuatur in chymicis operibus

Auri & papilionis generatio. res mirabiles.

Insecta quæ transmutantur.

operibus mutari. Hoc vnum constat, quod chymica subiecta alienis coloribus non indigeant, & satis sit, si saltem sub peculiari modo agere & pati, in vnum coire & vnum fieri diuersa credantur. Quid si tibi narrarem magis incredibilia, quod nimirum in Orcadicis insulis anseres in arboribus aut lignis nascantur, sine patre & matre, aut semine paterno præexistente, annon omnia argumenta ex Aristotele sis adducturus, vt hanc expugnares auem? Sed sunt inscitiae tuae potius condonanda, quam rationibus prolixis demonstranda.

R A T I O N E S D E M O C R I T I P R O C H E M I A.

7. Ratio
affirmativa

7. R A T I O Democriti pro Chemia.

SI melliquidum & mel ad duritiem coctum, pix, resina, gummi, lac & eiusmodi alia, non differunt specie à se ipsis, quibus iuncta vnum quid numero & indiuisibile faciant; Tum nec tinctura philosophica, quæ est argentum viuum coctum, differt ab alio argento viuo crudo in metallis existente, sed est vnum quid specie, cum eo iuncta.

At primum verum, Ergo & secundum.

Causa connexionis in propositione est conspicua: quia mel coctum & mel erudum non differunt specie: Ac argentum viuum coctum & crudum non differunt specie. Vnde si argentum viuum coctum crudo iungatur, fiet inde substantia media, quæ est aurum,

Assumptum

Assumptum ex iam dictis & sua natura patet; nec eget ulteriori probatione. Quod argumentum etsi non sit ex inducentibus necessitatem rei, est tamen ex maximè assimilantibus veritati & propinquissimis. vnde possibilitas tincturæ philosophicæ & ratiuncularum contra eam directarum enormitas satis conspicitur.

8. *Ratio pro Chemiæ veritate.*

8. Ratio affirmativa.

Si ex duobus entibus per se homogeneis & miscibilibus, quorum vnum maturatione differat saltem ab alio, potest fieri quid vnum per se, Tum ex tinctura & plumbo, quoque potest fieri vnum, quod est aurum.

At primum verum. Secundum igitur.

Connexio propositionis inde patet, vt & assumptum. Quia illa duo entia, quæ sunt homogenea & miscibilia inter se, ac differunt saltem maturatione ab inuicem, sunt quasi vnum natura, licet actione & passione dilata, qualia sunt tinctura & plumbum. Et quamuis plumbum ante coniunctionem cum ea, differat à tincturâ, sulfure combustibili & nigredine, tamen hæc heterogenea post coniunctionem separantur, & agens coniungitur patienti inseparabiliter in vna homogeneitate.

9. *Ratio Democriti pro Chemia.*

9. Ratio affirmativa.

Si multa sint in rerum natura, quæ singulari ortu & reconditis proprietatibus polleant, quorum

S

rum

rum causas non ad communes naturæ modos referre licet, quidni & generatio auri per projectionem Tincturæ aurificæ possibilis sit, licet causæ eius sint vulgo incognitæ.

At primum verum. Secundum igitur.

Connexio propositionis ex eo pendet, quod quilibet præsupponat, se posse scire, si esset, quomodo esset, artificialis auri generatio; cum vero nesciat, quod non sit, aliis inculcare velit: At ille ipso animaduertat, esse innumeras res etiam nobis quotidie ante oculos, quarum veram rationem nemo hactenus reddere potuerit; aut si aliquo modo conceperit, tamen reuera, quid sit, exprimere nequit; ut quomodo fiat visio, & species visiva extendatur per aerem illuminatum & deferatur ad oculum: quomodo auditus & intellectus fiant: unde vis magnetis ad polum se vertentis, ferrumque attrahentis, & his similia infinita: Tot sunt eadem naturæ miracula, ut potius sagacissimum in stuporem & admirationem, quam ad enucleationem singulorum alliciant, audacissimum quemvis excludant & eludant. Non itaque mirum, si circa generationem auri idem contingat, ut qui rimari suo ingenio incipiat, quomodo sit, aut non, facile se falsum sentiat, potius quam alios qui attestantur, se intellexisse, fecisse, vidisse & tetigisse, ingenio, arte, oculis & manibus. Quæ pro me sufficiant.

I. V. MOY